

U L R U N K U O E

Ահէնէիտի բէշի	120
Աթը արը	60
Սէնէիտի բոսթաւ Իւնիտի	30
Շէնիտ բոսթաւ	80

Տէրճ խոիլ Տէք իւանաթ իշին այրը
ճա րազարըզգ օլունուր :

Հազէթարա միւթէալիդ խուսուսաթ
Իշին 3. ԹՈՂԱՅԵԱՆԻ միւրաճաաթ օլունա

Իտարէխանէմից Պէյօղլունսա ճատտէյի քէպիրտէ Թադսիմ ճիւղարրնտա Նօ. 65

ԱՍԻԹԱՆԷ 9 ՅՈՒՆԻՍ

ՊԱՆԴ ԷՄԲԵՐԻԱԼ ՕԹԹՕՄԱՆ

Բարսիկունի վարժապետի օրան իշան տըր

Մելապատեյէ իտիլմէմիւն օլան եւիւ
տէ 5 ֆայիլի թահվիլաթը միւս
թաղէ յի Օմանիէէ ասհապընա թահ
վիլաթը մէկքիւր բէեր 1890 յուն
12 թարիխինտէն իմիպարէն Տէր
սատթթմտէ Պանգը Օմանիէէ իպ
րաղ խտէպիւնճէքիւրի. վէ իւլլա
թահվիլաթ պէտէլի, թարիխի մէկ
քիւրէ տէկին ճարի օլան ֆայիլի
պէրապալի քէնտիւնքիւնէ թէէտիւ
իտիլմէմիւն իլան օլունուր:

Տէրիսաւատէթ 12 յունիս 1890

ኮሚፒውተር

ԷՎՐՈՔԱՆԸՆ ՀԱԼԻ

Ավստրիա-Մոնաքիութան մէջ իսկ
մէ պուսան էն իւմէն ըրի Բէշմատա
միւզաքէրաթա պէր տէվամ օլուպ,
խարիճէն թախիսաթընը թէտգիդ
իւնէն դօմիսին աթիւսէ մուհարընը
լաիհանը իթա իթմիլ տիր:

Օլմբէրաթօր հաղրէթլէրինին էն-
ծիւմէն ըուէսասաւընա ճէվապէն
նութգը ֆէվզէլատէ ճալիպի մէմ-
նունլիյէթ օմուշ տուր, խարիճիեէ
նաղըը թարաֆընտան տախի պիւտ-
հէ գօմիսիոնունտա աշվալը խարի-
ճիէէ տայր վէրիլէն իյզահաթ իլէ
խարիճի բօլիթիգամըզն տայիմա
պաղը տէվլէթլէր իլէ իթթիֆադ
հէասը իւզէրինէ մի, պթէնի օլտու-
ղու, վէ էհալիմիզին աըզուի սուլ-
բէրվէրանէլէրի նաղարը իթիպարա
այլնաղը, վէ ումուը սիեսաիեէ-
միզին մէթին վէ միւճէրէպ եէտ-
լէրտէ պոլունտուղու անկաշլմըշ
տոր, նաղըը միւշարիլէշ ումու
տէվլէթլէր իլէ միւնասէպաթը տօս-
թանէնին մուհաֆազասըյա պէրա-
պէր, Ալմանիա վէ իթալիա իլէ ռու-
հէն իթթիֆադըմըզն թէէյէիտ օ-
լունտուղունու, վէ պաղը թարիզա-
թա ըաղմէն, իշպու իթթիֆազըն
եէրլէշիպ, այլէլիտուտու մէթանէթի
ալիէադըյա սարսըմադտան արի-
օլան պիը զաթ, ըիտտէթի իտարէ-
սինտէ պուլու նաղը Ալմանիա իլէ իթ-
թիֆազըմըզն հէր զէմանտան տա-
նա մէթին օլտուղունու իֆատէ իթ-
միշ տոր, իմբէրաթօրու նութգույ-
լա խարիճիէէ նաղըընըն պէեանաթը
մէզընրէսի ումամէն թահսին օ-
լունմուշ տուր:

«Պուլիարիսթանըն հալի հէնուզ
միւհահէտաթա թաթալիզ օլունամա
միդ իսէ տէ, ումիւրր տախլիլեհսի

օլառագճա աիւքխնիւն ճէշէեան իյ-
լէտիկիւնտէն, խաշիճիեէ նազըրը իգ-
պալ վէ իտպալաբը Պուլկարաբըն
քէնաի էլլէրլիւնտէ օլառուլունու սէօյ-
լէմիշ տիր : Սըրպխաթան աշվալինի
բէք աէ մէմնունիյէլթպախշ կէսո-
թէրմէմիշ տիր :

« Սըրպիսթան հիւքիւմէթի հա-
զըբէսի՝ Բէսի ուն թէէմիւնաթը տօս-
թանէսինի Բէք տէ իճրա, վէ պազը
զադէթաւար իէ բօրիթ իգա ֆըրդա-
լարընըն Ավսթրիա - Մահարիսթան
այէյ շինտէ հէէհանլարըն մէնն ի-
տէմէէօր :

Նազըրը միշարիէյ, Սըրպիւ-
թանըն Բուժիա իւէ միւնասէպաթը
տօսթանէտէ պուլունմաշըն արդու
իթարիկինի, վէ պիդիմ տախի Բու-
սիա իւէ ֆէնա կէչիմէմիդ լազըմ
կէյէմէնէճէկինի սէյյէտի :

«Բու մանիա իլէ միւնասէպաթը
տօսթանէմիդ պէր քէմալ տըր :

«Էվրոբատա ալէլումու՛մ՝ ինթի-
եանը սուշ ու սալահ մէկնուտ օ-
լուպ, խարիճի մէսէլէլերին սուլնէն
թէպիկեհար արգու օլունուեք իսէ
տէ, էն ճիտտի թէէմինալիլ սուլ-
հիեհնին՝ Էվրոբանն օրթասննա
օլան տէվլէթլերին գուզվէ՛յ՝ միւ
սալլէհա իւզէրինէ միւլէսսէս պու-
լունսուղու տա տէրքեար տըր՝

«Թիճարէթ մուահէտաթըմըզըն
թէնտիտի գօմխիօնտա մէվլաբլ մու
ղարէթէն վազ օյունտու :

«Խարիճիեէ նազըրը, սէնաիի տա-
խրիեէնին հիմաէսինի իլթիզմ
իտէնէրին թէմաեւլաթընա ըող-
մէն, Ալմանիա իլէ միւնասէպաթ
թիւ ճաւարեիմիզն թէսպիեէսինէ իմ
քեան կէսթէրմէսի տիր, Բում-
նիա իլէ թիմարէթիմիզ պիր հալ
քէսաւտա տրը :

Ծէլէթի Օ՝ մանկէէ վէ Եռնու-
 նիսթան իլէ Կազընում թիճարէթ
 մուհէտէլէրինին ագա օլունճաղլ
 դօմիթիօնմ մէմուրնիյէթիլէ թէ
 յագգր օլունսու ։

Ավստրիա էնճիւմէննտէ հարպի-
 եէ պիւտճէսինն թէտգիգ ինէ պաշ-
 լանտըգտա, հարպիեէ նազըրը ժէ-
 նէրալ Պօվէր տէմիշ տիրքի, «ԱՅ-
 վալը հարպիեէ թախտաթընըն-
 թէնզիլի դապիւ օլմատըգտան պաշ-
 գա, ումու՛ տէվէթլէրին գուվ-
 վէյի ասքէրիեէլէրինն թէգեիտիլ-
 մէվճուտ օլան հալը մարազիլթիմա-
 պագի օլտուգճա, աըթմասը լազը-
 կէլէճէք տիր։ Սէնէյի հազըրէտ
 պագը ֆաղա թախտաթ թէք-
 լիֆ օլունճադ. իքէն, ահվալ-
 մայիեէ նազարը իլթինտեա ալընճ-
 րագ, միւմըլն մէրթէպէ թասալ-

Եւ թիւ 14-ի պէր պիւտճէ լայինա-
տը թէքիթի օլունմուչ տուր :

«Հալը սուրհատա առքերին արթմա-
սը պէհէմէհալ մէսարիֆի ճէտիտէ-
էի մուհիպ սլաճապ տար»

«Մ'աճար էնծիւմէնինտէ՛կ Կեսարիֆի
մէջըբիւրէնին ելուղ միլիոն ֆիօրին
թախմին օլո. նառ. զու պէնան օլուն-
մուչ իտէ տէ, 12) միլիոնա պալիլ
օլմասր տա միւհթէմէլ տիր:

«Էվրոբադնն հալը հաղորը իլեւէ-
պէպ տեղամ իտէմէեհէհի ճիհէթ
լէ, եա պիր մուհարէպէ վէ եաթստ
միւսալէհայի հաղըննն դաթիէն
թահքիմի իլէ նիհաեթ պո: Լաճադ
տրը »

Ժէնէրալ Պօլէր տիւմանսը պա-
րութուն զապուլի, 11 միլիօն 400
պին ֆիւրին մէսարիֆի մուճիպ օւա-
ճաղընը, վէ 1891 պիւտճէօննէ պու-
նուն իշին 2 պուշուգ միլիօն Գայտ
օլունաճաղընը տաիւի պէհան իթ միշ
տիր :

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Պետրին, 19 յունիս ... Իմքերթի օր,
պաշտ վեքել ժեներալ Գաբրիլիե
էլէկտուարնիանըն իթա իթմիշ տիր
Իէյալթակ մէճլիֆէ քիւլիւք մէ-
մուրիյն իյէ զապիթանըն զամը
մաաշը իչին թախտաւթը միւնզամէ
թալէպինի պիւտճէ զօմիթօնունա
ճէվալէ իթմիշ տիր, Հիւքիւմէթ
Հասգաթը տէվլէթին թէզէիտի
լիւզումու իւզէրինէ փաթը իթտի-
կինաէն, զախրէ բուսումունուն
թէնդիի գապիի իմքեան տէյլ տիր

Լժնորա, 19 յունիս. - Աֆրիդա
Հադգընտա Ինկիթէրա իլէ Ումա-
նիա արասընտաքի սուրէթի թէս-
վիէէ Հէնուգ Ըարլամէնթօտա ղիթ-
ու պէեան օլունմամը տըր. Լըրտ
Սալիզպրի՝ Պէրլինտէ Ինկիթէրա
սէֆիրի Սըր Մալէթէ պեր թէլէկ-
ըաֆ իրսաւ իտէրէք, Հէլիօլանտ
ատաընըն թէրքի սէպէպլէրին իլ-
զահ իլէ, ճէղիթէյի մէղբուքնին
ին՝իլթէրաճա հիշ պեր էհէմիեէ-
թի ասքէշիեէօի պուլունմատըլըն
վէ էֆնիեէթի հալինէ հիշ պեր մէ-
տար օլմադարըլն մէսուլիեէթին
խայլտէն խայլի արթըրապլիլի օլ-
տուղունու իշար վէ պէեան իթ
միշ տիր:

Աթիւս, 19 յունիս . Գրաւ՝ Պրին
տիգի վէ եա Մարտիրոս Թարիյ իյլ
Էքս-լէ-Պէնէ կիթմէք իւզրէ, պո
ազշաէ Սֆաքթերիա զըհլըւնն
րաքիպէն հարէքթ իտէճէք տիլ

Բարա հազրեթէրի իւէ միւղաքէ
եէ մէմուր Բուսիա շուրաի տէվլէ.

Թի ազատընտան Մ. Իզվոլսքի՝ Բէթ-
րէսպոլ, րկտան Բոմանա վէրուտ իթ-
միյ տիր :

Իշխթա. 19 յունիս. - Հէր իբի մէ-
պուսան էնճիւմէսիւրիսին ազադ
հուգուրունտա տիւմանորդ պարութ-
լա թէճրիւպէլէր իճրա օլունարադ ,
մէմնոսիլ յէլթի ումուսիլէ հուսուլ-
ըէգիր օլմուչ տուր :

Մաճար մէպուսան էնճիւմէնինին
դօմիսիսնը սօքէրիսի՝ տիւնմանսըզ
պարուծ թախտիսաթընը դապոււ
մէ թաստիգ իթմիս տիր:

Պէշկըատ, 19 յունիս. - Մէպու-
սան ինթիխիսպաթը սեպտ. Ատէ
ինքա օլունաճադ., զէ Սիբուրէինա
(մէպուսան) մէճիսի նոյ. Ատէ ադտը
ինթիմա իտէճէք տիր. Գրաւ Մի-
լան սըզը խասթալըըըլլա միւղտա-
րոպ տիր.

Իսթրիա, 19 յունիս. - Թիմարեթ
մեծիսի քեպիբի՝ մեզմոռ առան պիլ
ծիւմէ թիմարեթ աշտնամէլերինն
միւստեթի միւնգագիե օլտուղու-
նու տեզլէթ լէլէ իշար իթմեե գա-
րար վէրմիլ տիր :

ՊԻԼՈՏԵՆ ԳՕՄԻՍԻՈՆԸ 100 տէ 3 ֆա-
զի էպէտիլի 700 միլեօն ֆրանգլըդ
պիր իլթիգրազա ապիր Մ. Ռու-
սիէնին լայիհասարնը դապուլ իթ-
մի, տիւ :

Բարիւր, 19 յունիս - Մէծընիի մէ-
պուսան ազգայնետան Մ. Բէյթրաւ
մշտըր պուրդոպը իլէ գուրու իւ-
զիւմ՝ հապ դընտաքի կէօմիւիքըս-
մինէ տալիր ուսն թէքիֆին մէծի-
սի մէպուսանտա դապու ի խոթմէսի
իւզէրինէ, Յիւնսանն՝ մէմալիքի
Օսմանիէէ, Եւնան վէ Բումանիատա
թիճարէթին նէ հալ քէսպ իթսի-
կինէ տալիր հիւրիւմէթէ սիւալ
իւրաւնտան ֆէրաղաթ հիթիւն տիր

715460

ՀԱՆԴԵՍ ԿԻՍՏՄՍԵԱՅ

Р/пн 4

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

1. Աւետարանի ժամանակագրութիւնը : 2. Գործաւորական միջազգային ժողովի Պերլին Գ. վ. Թիզդիլպաշահմ : 3. Թուղթ Ս. Քաճանայապետին Լեւոն ԺԻ. ի Առ Արքեպիսկոպոսն Կողոնիոյ : 4. Յորհանդէս Գեր. Հ. Ղեւոնդ վարդապետի Այիշան :

ԿԻՒՆԼԻՒՔ

Պուլկարիսթան հիւքիւմէթի թա-
րափընտան իրսաւ օլունան թահրի-
րաթըն սոգթօր վուլգօվիւ վասր-

Թաւրոյ խառնակէն նեղարեւելի ճե-
ղիւնի մէջ թաղաւրի խառնակէն ուրու-
ղու կէտման ձեւերով տառապանք
տուր:

Լաթիւրի զագեթաւոր՝ Սօֆիա-
տան ալմիշ օլտուղու մալիւմաթը
պէր վէճի աթի ետմիշ տըր:

Պուլկարիսթան թէյի միւստիւր-
նը Ս. Սթանպուլի Ռուսիա հիւր-
մէթիւնի մէջէն հարկընէ թէյ-
տիլ իլլէմէմէք նիւնէթիւնէ պուլու-
տուղու կէտման, հիւրիւմէթի
միւշարիւնէ, հա իլլէ Պուլկարիսթան
արասընտա պիւր իթիլաթի վիճու-
կէթ իրմէք իւզըն, պազը թէյի փաթ-
տա պուլուտու, վէ քէնտիւնիլ
րէֆիլիթիւնի մէջէն իւզթիւտարտա
պալմաթը շարժըյա, Ռուսիան ար-
գուտու մուվաֆիտաթ կէտմէթ-
րէճէկիւնի պիւրիւմիլ իւն տէ, պու-
թէյի պիւր սէմէթիւք պալմիշ տըր,
զիրա Ռուսիա տէմէթի, էթիւտէն
պէրու իթիլաթի իլլէթիւնի մէջէն
տէ սէպաթիւտէք, հիւզ պիւր վէճի
իթիլաթի թարաֆընա մէյլան իլլէ-
մէնէճէկիւնի հիւրիւմէթի Սէնյիւն
վաթըթաթըյա Պուլկարիսթան հիւ-
րիւմէթիւնէ թէյի պիւր իթիլաթի տըր:

Տէմէթի մէջ պուլուտուէն իւթիւն-
ալ իլլէթիւնի մէջէն իլլէթիւնի
նէ, ախիւնէն շէնթիւթիւնէն հար-
կէթ իւնէն ինկիլթէրա սէֆիւրի սըր Ուի-
եամ՝ Ուայթ ճէնապիւրիւնի Ֆիլիպ-
տէ տուրարագ Պուլկար միւթէպ-
րանընտան պալմաթըյա միւլաթաթ
իթիլաթի, վէ միւլաթաթ մէջէն
րէ էնտաթընտա միւլաթիւնի յիւլիւն
իւլիլթէրա թարաֆընտան Պուլկա-
րիսթանա իւթիւն իւրմէթիւն տէն տ-
լանը սէֆիւրի միւշարիւնէյէ պէնտը
թէյի քիւր իթիլաթիւնի՝ Նուվէ
Բրէս Լիպը զագեթաւոր ետմիշ տըր:

Մօնիթէօր զագեթաւորն՝ Սըր-
պիթան զագեթաւորնտան նագէն
իթա իթիլաթի մալիւմաթա նեղարէն,
Սըրպ թիւճճարը՝ Ուլթիւթիւ-Մաճա-
րիսթան իլլէ միւնաթաթիւն թիւճ-

ճարիւնէյի քիւլիւնէ գաթի իթիւն-
կէ, վէ Սըրպիսթանը՝ մէմալիքի
ապիւրէ իլլէ մուամէթիւն թիւճճա-
րիւնէյի թէյի իթիւնէք իւզըն պիւր
շիւթէթ թէյի իլլէն գարաթ վէրմիշ-
լէր տըր:

Թուհա թարիքիլլէ Պէրիւտտան
Ագտէնիլլէ գարաթ էշնա նագիլի պիւր
խայի զէմանա միւ շիւճ օլտուղու-
տան, Սըրպ թիւճճարը՝ Սէլանիք
թարիքիլլէ Ագտէնիլլէ էշնա իրա-
լիւն արգու իթիւնէք տըր:

Տէմէթի Սիւնէ իլլէ Սըրպիսթան
պէ իլլէն միւնաթաթիւն թիւճճա-
նէ մէվաթ օլտուղու ճիւնէթիւն,
Սըրպիլլար՝ Սէլանիք թարիսթիլ
ճարիլլէնտէն րէք զիւնտէ իւթի-
ֆաթ իւնէճէթիւն, վէ կէտմիւք
վէ աթթաթա մուամէթիւնտա
մալաթը թէնիլաթ օլտուղաթը
իւլիւթիւն պուլուտու պալմաթը տըր:

Պիւր չօք Սըրպիսթան շիւթէթիւնի
Սէլանիք թիւճճարէթ աճէնիլլէն-
նէթիւն թէնիլաթիւն գարաթ վէ-
միլլէր տըր:

Մօնիթէօրա կէտմիւթիւն տըր:

Սապաճտան ալլանա մալիւմաթա
նէգարէն, Տիւնա իլլէ Սալա նէհ-
լէրիւն պիւրիլլէթիւնի նօթա-
տա վաթը Ռաշա նա՝ մաճէլլտէն
պիւր իւլլէ Ուլթիւթիւն աթթիւն կէ-
մէթտէ տըր: Ասաթիւր մէջէն
իլլէթիւն թարիլլէ Պուլկարիսթան ճե-
նուպ ճիւնէթիւն տըր: սէվա ի-
տիլլէթտէ տըր:

Ակրամ շէնթիւնէ, րէֆաթաթ-
լարընտա 40 նէթէք րէքէնտէն հարպ
զապիթիւն պուլուտու զու հարտէ,
Պուլկար իլլէ ֆէլիտ մալաթըն հա-
րէթէթ իթիլաթիւնի տարի իլլէթիւն
օլտուղաթա տըր:

ՏԱԽԻԼԵՏԷ

Տիւնի սէլաթը րէսմի ալիսի
Համիլիտէն ճամիլիտէն իւրա պուլ-
րուլաթ, րէսմի մէջէն րէսմի սօն-
րա, ախիւնէն Ռուսիանտան Տէրի-

սաաթիլլէ մալմէթ իթիլաթ օլտուղու
մանիւն սէֆիւրի սէֆաթիլլէ պալմէթ-
ճէմանը իլլէ պիւրիլլէ հուղուրը
հարկէթի Ռաաիլաթիւն մէնուլ շէ-
րէֆի ալիւնէն նալիլ պուլուտու
տուր:

Իտաթէյի Մախսուսէ իլլէ Շիւ-
թէթի թարիլլէն պիւրիլլէթիւն-
ճէկիւն տալիլ Մօնիթէօր Որիան-
թալ զագեթաւորն ետմիշ տըր քը-
րանը թարիլլէ զագեթաւոր րէսմէն
թէյի պիւր տըր:

Միւլաթիւն վէ իհաթէն պիւր
էվրաթըն միւլաթաթա իրալիլ-
լէ, վուգուլի թէնիլաթաթ մէյ-
տան վէթիլլէմէս խուրուտու՝ Մա-
լիւնէ նեղարէթիւնտէն լաթը կէ-
լէնիլլէն էմի վէ իլլար պուլուտու
տուր:

Իտաթէթ վիւնէթիւնի իրէք
վէ ուն վէ սալիլլէ իլլէն ֆաթիլլէ
թէնիլաթի զըմիւնտա, 15,000 իրա-
լլէ սէրմանէ իլլէ պիւր շիւթէթ թէյ-
թիլլէ խուրուտու՝ մաճէլլէնտէն Նա-
ֆաա վէ թիւնաթիւն նեղարէթիւն ի-
լար օլտուղաթ, մուամէթիւն միւլ-
թաթիւնիւնտէրտէթի իւրա խուր-
իլլէթիւն տըր:

Միւլիլլէ ֆէլաթէթիւնէնտէն
թէյիլլէ օլտուղաթ իւզըն, գօմիսթիւն
մախսուտու թարաֆընտան պու-
րէ տալիլ մաճէլլէնտէ 5000 զուրուլ
կէտմէթիւն տըր:

Թալաթ օլտուղի Հիւմանիլլէ
նէն մուլիլլէ ճարապիւնէն նօթ-
տանընտէ իւլաթ իլլէն, Պապր սէ-
րաթիլլէ վաթիլլէ տալիլլէթիւնտէն
պիւր գալիլ կիւնտէն պէրու օլտուղի
Հիւմանիլլէ մէրթէլլէնտէ սէվ-
գիւթաթ վուգու պուլուտու օլտու-
ղու իլլէթիւն տըր:

Ժանտարմալար իլլէ 40,000 գաթ
իւնիլլէթիւնէ կիւն Պապր սէ-
րաթիլլէ տալիլլէթիւնտէ մէվաթի միւ-
նագաթաթա վալ իլլէթիւնէ, պէնթէթ
թաթըմըն իմալի 92 զուրուլ Մ.
Սապաթիւն Պալիսթանըն հոստէ-
սիւնտէ թէյի քարաթիլլէ իլլէթիւն
միլլէ տըր:

Կէլէն 305 սէնթիւ զարֆընտա
Սէլանիք վիւնէթիւնտէն 4428 թ-
նէլաթ օլտուղու, 648 թնէլաթ օ-
վէ 256 գըլաթ, վէ 829 տիւրէթ
անթիւն ճէվէթի չըգարաթաթ
էվրոթաթա սէվա վէ իրալլէ գըլ-
միշ տըր:

Տիւն թիւթիլլէնտէն 30 սանտըր
Մաուգէթ թիւթիլլէ վիւնտ իւթ-
րէք, Թարիսթիլլէ մալիլլէնտէ թէյի
գըլմիշ տըր:

Էվլէթի կիւն էրմէնի թալիլլէ
իւլաթիւն խորէն էֆէնտի հագ-
րէթիլլէ շալլէ պիւր արապաթաթա
թիւթիլլէ Պաղլէ-գարուտուտա Համի-
տիլլէ ճամիլլէնտէն կէլէթ իւթէն,
հալլանաթըն տեաթը գաթընտէ
գաթանմիշ, վէ արապաթըն օլտու-
գըլմիշ օլտուղուտան, աթթաթ
արապաթան էնիլլէ, օ ճիւլաթաթա
թիւն րէրուքիլլէ տիւթէնաթընտան
պիւրիլլէնտէ պիւր միւտտէթ իւթի-
րաթաթիւնտէ սօնրա, տիլլէթ պիւր ա-
րապաթ իլլէ օլտուղաթ տէվաթ իթիլ-
աթիւն տըր:

Թէքիլլէ տալլէնտան իւթան-
պուլ զագեթաւորն ետմիշ տըր
կէտմէթիւն շէնթիլլէնտէ Կէլէն
հիւնիւն պէնթիլլէնտէ միւլաթէթաթ
պիւր էյլաթաթ ֆըրգաթ, Համիլլէն-
կար գաթաթաթա էնալիլլէնտէն Պ-
թօթի իւթիւնտէ պիւրիլլէ թուլաթաթ
տալա գալլմիշ, վէ պէնթիլլէ իւ-
լա օլտուղաթ րէք չօք մէվաթ իւ-
թէմէթտէ պուլուտու իւթ տէ,
ժանտարմալար՝ էյլաթաթ մէրթու-
մէնիլլէ թաաթիլլէնտէ չըգարաթըն-
տան, պուլաթըն տէրտէթ իւթէնթ-
լէթի մէմուլ պուլուտու օլտու:

ԱԶԴ

Քիւր երաթլաթիւն ընկերութեան
ճայնաթիւն ճիւլիլլէ սնագաթիլլէ փաթա-
թըն կիւնաթ զիւն առ տեաթ Յ. Վ.
Աճէման, թիւ 25, Սէլանիք իւնի
Ղալաթիւն: Փորձը պիւր սիւնի յա-
ռալիլլէ յուլիլլէ վերը:

ԽԱՅԻՆ ՎԱԼԻՏԷ

4

3

Միլլէ Պէրիսթ զագեթի եօրիւն օլտուղուտան, վէ
խուտուտա միւլաթիւնտան զիւնտէ գուլաթիլլէ օլտու-
ղու շարապըն թէյի սիւրիլլէ պալլէ ալլըրալմիշ իւթ-
իլլէնտէ, տէֆիլլէթիլլէ պիւր գալլէ քեալլըն ճէպիլլէնտէ
չըգարըն, օտանըն օրթաթընտա պուլուտան քիւլիւք
պիւր մասա իւզթիլլէն վաթ իթիլաթի, վէ աճէլլէթիւն էլլի-
սիւնի սօլուտուտա սօնրա, մուլաթ սօլուտուտա
եաթաթա եաթաթ, վէ սէլ տագըթա կէլիւնէ, էյլլէ
պիւր տէրիլլէ ուլգուտա տալլըն քիւ, սօգաթտան տիւր
պաթաթաթ թօր կէլիլլէնտէ, էլիլլէ րաթընտընտան
ուեանաթաթ իւթի:

Լաթիւն Ժարիլլէ քէնտիլլէնտէ գաթիլլէնտէ չըգարաթ
վէ եաթաթ սալիլլէ սէրպիլլէ զըլմաթ իւթիլլէնտան
հալիլլէ օլտուղաթի պիւր օլտուղուտան պիւրիլլէ զը-
միլլէ իւթա իլլէթիւն իւզըն ուեանաթաթ: Թալիլլէ միւ-
գուլ, իւրա իւթէնիլլէ թէյի պալիլլէնտէ նալիլլէ սէրպիլլէ
օլտուղաթ մէմուլ իթիլաթիւն իւթի: Պիւնաթիլլէնտէ, կէ-
զիւնիլլէ, իլլէ տալիլլէնտէ օրթաթընտա պուլուտան գա-
րուտան սիւրիլլէ տէլիլլէնտէ վալ իլլէ, Միլլէլլէ քեաթ-
իլլէ հարաթաթընտէ, եանիլլէ մէրթուտան տէֆիլլէթիլլէ
լէ քեալլընտըն ճէպիլլէնտէ չըգարաթընտէ, վէ էլլէ
սէլիլլէնտէ սօնրա, եաթաթա եաթաթընտէ կէթիլլէ:
Լաթիլլէ ըլլէ սօնրաթիլլէ իւթիլլէնտէ, կէթիլլէնտէ պիւր
էլլէ կէթիլլէթիլլէ, նէֆիլլէ ալլըն վէրմէթիլլէնտէ չըգար-
պիւր սէն տալիլլէ իլլէթիլլէ օլտուղ: Ֆիլլէթիլլէնտէ տալիլլէ,
Ուեանաթ, պիւր սաաթտան իլլէթիլլէ կէթիլլէ պիլլէթիլլէ:

ճէթիւն, իւթի, շիւթիլլէնտէ թէյի տալիլլէ լաթընտէ իթ-
իլլէնտէ իթիլլէնտէ:

Էլլէթիլլէ վաթաթա իլլէ տէֆաթա պուլաթիլլէ թէյի տալիլլէ
իթիլլէնտէ, պուլ կիւնիլլէ պիւրիլլէ պիւրիլլէ իւթիլլէ
իւթիլլէ քէնտիլլէնտէ պիւրիլլէնտէ վաթաթ իւթիլլէ
քէնտիլլէնտէ պէնտէ իթիլլէթիլլէ, էյլլէ շաթիլլէթիլլէ իլ-
լաթիլլէնտա օլտուղ տուր, լաթիլլէ նէ՝ պէլլիլլէ վաթ տըր,
զիրա պուլ իւթի քիւլլէնտէ պիւրիլլէնտէ կէթիլլէնտէ տըր:

Պուլ օթիլլէնտէ պիւրիլլէ, պուլ աթաթ պիւրիլլէնտէ րա-
սաթիլլէ ֆաթիլլէ սօրմաթընտէ: շիւթիլլէնտէ ետըն սա-
պաթ սօրմաթաթ ալլընտէ: Հալլաթիլլէ ետըն սապաթա
գաթաթ իլլէ իլլէնտէ կէլլէ օլտուղաթ տըր:

Ետընտէ սապաթ, Ժարիլլէ, պիւր տալիլլէ Գաթիլլէնտէ
տէթ իթիլլէնտէ իւզըն, սըրթընտէ օրաթա շէվիլլէնտէ,
Թուլլէնտէն հարէթիլլէ իւթէնտէ տըր: ալլէ:

Ժարիլլէ, պուլ սէթիլլէ ֆիլլէթիլլէնտէ կէլլէնտէնտէ
սօնրա, օտաթընտէ րէնթիլլէնտէ տօղընտէ իլլէթիլլէնտէ,
պուլ րէնթիլլէնտէ եաթաթա ալլընտէ:

Գուլաթիլլէնտէ պիւրաթ վէ մալիլլէ օլտուղ, միւ-
թէյի տալիլլէնտէ եաթաթաթ իլլէ միւլաթիլլէնտէ իւթի:

Մէլլէթիլլէ րէնթիլլէ՝ օթիլլէնտէ տալիլլէ հալիլլէնտէ նա-
զըր օլտուղ, պուլ հալիլլէնտէ շաթընտէ տիւլաթա տա-
եանաթ օլտուղաթ, պիւրիլլէնտէն ֆաթընտէ օլտուղաթ-
տա պիւր գալլէ պիւրիլլէնտէ արապաթընտէ օլտուղ, պուլ-
լաթտան պիւրիլլէնտէ շաթընտէ Ժարիլլէնտէ տօղընտէ մա-
հիլլէնտէնտէնտէ իլլէ մէթիլլէնտէ ալլաթաթա պուլուտու
իւթի:

Հալիլլէնտէ արաթաթտա պիւր սօգաթ օլտուղ, պուլ
սօգաթտան, ուլաթաթա կէթիլլէնտէնտէ օլտուղ իւթիլլէնտէ
կիւթիլլէնտէ իւթի, իլլաթա հալիլլէնտէ քիւլլէ կիւթիլլէ, պուլ-
լաթիլլէնտէ:

Լանտան պիւրիլլէնտէ էլլէնտէ պիւր ֆէլլէնտէ պուլուտու
ֆէլլէնտէ օլտուղաթ լաթիլլէ տիլլէնտէ:

Սապաթիլլէ սաաթ իլլէնտէնտէ Պալաթիլլէնտէ նաթ-
թիլլէնտէ վէ գըր աթընտէ արապաթա գօլաթ, Մ.
Բիւլլէնտէ կէթիլլէնտէ իւզըն իւթիլլէնտէ կիւթիլլէնտէ, տէթիլլէ
Ֆէլլէնտէ: Բէք էյլլէ, էֆէլլէնտէ:

Իլլէնտէ պիւրիլլէնտէնտէ ֆաթաթ ուլաթիլլէ կէթիլլէ
միլլէնտէ:

Սիլլէ վաթիլլէնտէ իթիլլէնտէ, էֆէլլէնտէ:

Պիւլ եաթաթա կիւթիլլէնտէ, կիւթիլլէնտէ իւթիլլէ օլ-
տուղ:

Խալլընտէ գալլընտէ, էֆէլլէնտէ:

Պուլ սուրթիլլէնտէ էֆէլլէնտէ իթիլլէնտէ լաթիլլէնտէ
օրաթաթա մուլաթաթաթ իթիլլէ, վէ լաթաթիլլէնտէ տալիլլէ,
արապաթընտէ պիւրիլլէնտէ քաթաթաթաթա ալլընտէ, ֆէլլէն-
տէնտէ իլլէնտէ կիւթիլլէ:

Ժարիլլէ - (Մէլլէթիլլէ ըլլէ սաթիլլէնտէ հէթ թարաֆը
թէյիլլէ իթիլլէ օլտուղու ճիւնէթիլլէ) թէյի պալիլլէնտէ
գօլաթաթաթ: զանն իւթիլլէնտէ, պուլաթաթ իւթ իւ-
թիլլէնտէնտէ օլտուղ ետընտէ տըր: Պուլաթաթա սաթաթիլլէ
չու արապաթընտէ շաթընտէ իւզընտէ, վէ պիւրիլլէնտէ
հալիլլէնտէ էլլէնտէ, վէ հալիլլէնտէ սօգաթա չըգընտէ, Բա-
րիլլէնտէ օլտուղաթ:

Պէլլէնտէ մէրթուլ, մէլլէթիլլէ րէնթիլլէնտէ գաթաթա-
րաթ էթիլլէ, վէ պիւր սուլաթաթաթ իւթիլլէնտէ գօլաթ-
միւլ օլաթ լաթաթաթա եաթաթաթաթ, աթաթ ճիւլաթաթաթ-
նը ճէպիլլէնտէ չըգարաթ, վէ տէրուլլէնտէ պուլուտան
ալլէնտէ վէ կիւթիլլէնտէ սիլլէթիլլէնտէ սալլընտէ, Մուլաթաթիլլէնտէ
սուլաթաթ պուլուտաթաթ, քէնտիլլէ քէնտիլլէնտէ չու սէթիլլէ-
րիլլէ սէթիլլէնտէ:

ՍԱՐՐԱՖԻԵ

Table with 2 columns: Item Name and Price. Items include various types of flour (e.g., 1st grade, 2nd grade) and their corresponding prices in Armenian drams.

Table with 2 columns: Item Name and Price. Items include various types of oil (e.g., sunflower, olive) and their corresponding prices.

Բոլորի տեղի ունեցող գործարարները խոստովանում են, որ իրենց ապրանքները և ծախսերը համապատասխանում են իրենց հայտարարածին:

մաթիա ըստ անհատական տուր-
նադ, զե Մագիր-քեյի նե կիտեն
50 նիւմէրովու սոն գաթարըն հարե-
քէթի ագաւմ սաւաթ 7ի 30 տագը-
գատան 7ի 35 տագըգա կէշէնե
գատար կէճիքէճէ տիր:

Table with 2 columns: Item Name and Price. Items include various types of flour and their corresponding prices.

Table with 2 columns: Item Name and Price. Items include various types of oil and their corresponding prices.

Մէարիք նեղարեթի ճէլիքսի մե-
մուրիքնտէն Աշնան Միքայէլ է-
թէնտի տէրս քիթապը օւմադ իւզ-
րէ պունտան ագտէմ պիւրնեի ճիւ-
տին նէշը իթմիլ օլտուղու էրմէնի-
ճէ «Պատմութիւն Օսմանեան» (ժա-

րիւի Օսմանի) նամ էտէրին պու-
քէրէ 2 նեի ճիւտին տախի մէյ-
տանը ինթիլարէ վազ կըլէմի տիր:

Տէվէթի Ալիէ էի Օսմանիէ թարի-
թինին թաշտիլ պիլ ճիւմէլէ մէքեա-
թիպի միլիէն շաղկրտանը իշին է-
հէմմ ու էլզէմ խուկնտէն, պիլ-
ճիւմէլէ մէքէպ հէ ճէթիտարէրի
թարաթընտան թէշվիճ վէ գապուլի
արզու օլտուր:

Իշպու թարիթի Օսմանինին պէ-
հէր ճիւտի 5էր դուշ ֆիլաթլա պիլ-
ճիւմէլէ էրմէնի քիթապը տիր-
քեանարընտա ֆիլու խթ օլտուր:

ԻՐԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆ

Կ Ա Մ
ՏՊՅՈՑ ԱՅԲԵՆ ՈՒ ԱՎԱՆՁԵ
ԱՐԹԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ԵՂԱՆԱԿ
Ազատ թարգմանող իմ
Մ. ՄԱՍՏՈՐԱՆ

Գիւն 5 որշ:
Մամուրեան էֆէնտինին մէղքիւ
էտէրի բէք միւֆտի վէ մէքիւմ-
էր իշին ֆայիտէլի օլտուլ, իշպու
քիթապըն մէքիւմէլէրիմիլէ տու-
խուլիլէ գրաւթընտան խթ իֆաւէ
օլտուրնազը տէքքեար օլմապլա
ուսմաւմ, վէ խուստսա մէքիւմէլ
միւտիթիւնէլէրինէ թաւսիւնէ օ-
լտուր:

ՄԱԹՊԱՍՅԻ
Յ. ԹՕԼԱՅԵԱՆ
Մամպաւարդու, էլիւնէլի միւթէլիքէ իլէ, եանի էրմէ-
նիճէ, թիւրքէ, Ֆրանսիշա վէ Բուճա գապէլմա, քիթապ, իսա-
րէ, տիւնիւն վէ ճէնագէ պիլէլէրի. գարթ տը վիզիլմ, հէր նէվ
իւնաթ քեպըրտարը վէ սալիթ գաւէթ իթմիլ, վէ միւշէրիլէրի
խօշուտ իւէճէք սուրէլմա միւթէլէ վէ Լմալինէ նապէլէլէ է-
վէն ֆիւթմիլէ թապ օլտուրնագտա օլտուր, վէ թաշարարտան մէյ-
րիւր իսանարտա մաթպաւարդա տօղրուտան տօղրու եախօտ պիլ
վաթթիւմ վուղու պուրաճաք սիքարընաթըն ազ պիլ միւտտէթ գար-
թընտա վէ քեղալիք էհվէնիլէլէլէ իճրա իտիլիպ մաճէլէլէլէլէ թէս-
լիւ իտիլէլէլէլէ, վէ պու. Խօշու սիքարըրթ իշին, իտիլաթըր թէս-
միւթէլի իթմիլալ իտիլմիլ լաղըմ կէլէնիլէլէլէ իթմիլհալըր իտիլաթ
խուստարըն տալի թաթպաւարդ թաւաթընտան տէրէօզտէ օլտուր-
ճաղը, մալիւմի ամմէ պուրուլմաթ իլ զրէ, խաւսէլմէն իլան օլտուր:

Տեղատարներ իւէ Բիւշիք-Չքրիկէ արաւընտա եօղնը քարիթաւը, 1890 Մաշիս 1 տէն իթիպարէն

Table with 2 main sections: 'ՄԱԹԱՍԻՐՆ' and 'ՄԱԹԱՍԻՐՆ'. Each section contains a table with 2 columns: Item Name and Price. The items listed include various types of flour, oil, and other goods, with prices listed in Armenian drams.

Հաճմի քիւշի քէնա պիլա իթմիլն հէր գաթարտա գապուլ օլտուր: — Հաճմի պիւնիւք էլիւնա կէլիւնէ, պուրնար անճադ Տէրիսա-
տէթ իլէ Մագիր-քեյ արաւընտա քեպիլն մէվզըլէր արաւընտա ամմտիլա իւէն թրէնիլէ իլէ նազլ վէ իրաւ օլտուրպիլէճէք տիր:
50 վէ 49 նիւմէրովու գաթարըն Տէրիսաւտէլէ Մագիր-քեյ արաւընտա եալընը 1890 սէնէսի Օղոստոսը էֆրէնիլին 13 իւնի. կիւնիւնէ
գատար իլէնէնէլէր տիր: